

Rapphöneträff på Öland 9 – 11 augusti 2019

Äntligen var det dags! Vi var många som länge sett fram emot den nationella rapphöneträffen på Öland. Innan dess hade vi haft mailkontakt med Carina Palm, rapphöna från Skåne, som på plats arrangerade träffen i samråd med Gigi Sahlstrand och Eva Stenvång Lindqvist.

Vi anlände sent på torsdagskvällen trötta men glada över att äntligen vara på plats för en härlig rapphönehelg! De rapphönor som anlant tidigare samlades för lite mingel.

Vi startade en solig fredagsmorgon med att åka till Gammelsbyören, Gräsgårdshamn med hopp om att se svartpannad törnskata. Vi var många som trodde oss se den men det visade sig hela tiden vara törnskateungdomar. Till mångas glädje sågs istället en fin ängshök och senare både havsörn och sparvhökar mm. Förutom alla nyfikna kor slingrade en svart huggorm förbi. Vi fortsatte till Västerstadsviken, Eckelsudde. När vi kom fram var det några förvånade skådare som stod på plattformen och undrade över invasionen. Vi var många som trängdes där uppe eftersom det var en väl dold vattenrall i vassen. Efter stenstränder med vadare var det miljöombyte till savann, Möckelmossen, med tornfalk och brun kärrhök. Från bussen sågs flera röda glador.

Nu kurrade det i magen och snart avnjöts mumsiga mackor med namn som praktejder, biätare och iberisk gransångare vid Stenhusa Gård på gården i gassande sol. Stina Rigbäck från Birdlife's kansli berättade om BirdLife och de få som inte redan är medlemmar är nu på gång att bli det. Mycket shopping blev det i Naturbokhandeln som erbjuder allt för en fågelintresserad och mer därtill.

Efteråt tog vi upp jakten på vitgumpssnäppa. När vi kom fram möttes vi av en vagn som spärrade av vägen. Bondens vagn hade dock inte placerats där med avsikt, visade det sig. Vi befann oss nu ute vid Betebyören. Vi mötte ett par som utförligt beskrev exakt var den setts fem minuter tidigare. Det var mängder med vadare, mest kärrsnäppor, så det var som att leta efter en nål i en höstack. Vi tänker att vi i princip måste ha sett den!

På kvällen samlades vi i vandrarhemmets samlingssal för middag. Några av grundarna av rapphönans nätverk, Gigi Sahlstrand och Eva Stenvång Lindqvist, berättade om Rapphönans bildande och historiken för de första 10 åren. Det har betytt enormt mycket för att få igång och öka antalet kvinnliga fågelskådare och idag återfinns rapphönor på tunga poster inom olika fågelorganisationer. Efteråt höll Susanne Åkesson, som är professor vid Lunds Universitet, en mycket intressant föreläsning om tornseglarens liv. Vi fick veta att en tornseglare flyger en sträcka motsvarande 7 varv runt jorden på ett år, att den kan stiga cirka 2,5 km upp i luften på natten för att vila, att den tillbringar 10 månader i luften under icke häckningstider utan att landa, att den fångar all mat och allt bomaterial i luften. Fascinerande fakta! Självklart fick vi ta del av mycket mer om denna "välkomna sommargäst och långväga globetrotter som har alla attribut för en äkta flygare" vilket var rubriken för föreläsningen.

Lördagen började med en tur i ösregn och stormvindar vid Södra lunden och Schäferiängarna. Det finns ju inga dåliga kläder för en äkta rapphöna. Största behållningen där var nog den lilla törnskateungen som hela tiden skrek efter mer mat samtidigt som den matades av sin förälder. Det gigantiska fågeltornet som står vid randen av savannen som vetter mot havet är helt byggt av metall för att stå emot bränder. Vi trotsade regnet och klättrade upp men vi såg inte mycket pga det disiga och blåsiga vädret. Vi lyckades ändå se stenknäck, storspov, mm. När vi lämnade Södra lunden såg vi från bussfönstret en flock med ca 500 tornseglare som enligt Gigi väntade på bättre väder innan den långa resan söderut.

Nu styrdes färden mot Ottenby fågelstation och några shoppingsugna Rapphönor hängde på låset till naturbokhandeln som öppnade i förtid. Alla små praktiska Birdlife-väskor sålde snabbt slut. Även Naturum fick många besök. De fantastiska volontärerna Elias och Noel på ringmärkningsstationen berättade och visade hur ringmärkning går till för varsin grupp. Vi hade turen att få närstudera både grönbena och enkelbeckasin. Vi fick även känna på att gå drev mot Helgolandsfällan, en fiffigt konstruerad fälla som oanade fåglar kan flyga in i. Den lilla lövsångaren som flugit in smet dock ut igen. Elias berättade att ungefär 1-1,5 miljoner lövsångare har ringmärkts i Sverige varav endast 10 stycken är återfunna...långt bort i Afrika. Efteråt fick vi träffa Magnus Hellström, chef för Ottenby fågelstation och professorerna Jonas Waldenström och Anders Hedenström som råkade befinna sig på Ottenby för ett möte. Tur för oss! Jonas forskar om bakterier och virus som fåglar kan sprida och Anders kring fåglars aerodynamik. Vi fick bland annat veta att ju fler fåglarna är i en flock ju snabbare flyger de och att de flyger snabbare i motvind än medvind. På väg därifrån sågs en ägretthäger sittandes och från bussen kunde vi länge följa en flygandes.

Grönhögen vid Links golfbana var nästa stopp. Den kan bäst beskrivas som en lite ruffig industrimiljö vid en damm nära havet. Dammen myllrade av fågelliv. Vi var flera som länge iakttog skäggdoppemamman som försökte skaka av sig sin efterhängsna tonåring medan andra förgäves letade efter en grönfläckig vitfjäril. Berganden och smådoppingarna var särskilt roligt att se. Vi spanade även efter svart rödstjärt som några lyckades se.

Vi åkte vidare mot Seby - på ren stockholmska! En långsträckt stenstrand med betande kor och får. Det kryllade av vadare, däribland en ros Karl. Här stod vi en lång stund och skådade. Efteråt for vi förbi Össby och det var nu det hände. Gigi fick syn på RAPPHÖNOR. Kackel i bussen, alla skrek vänd. Tobbe, vår fantastiske chaufför såg till att alla fick se hela familjen rapphöns som spatserade i stubbåkern.

På lördagskvällen gick den stora galamiddagen av stapeln på Fågel Blå. Det var glad feststämning med mycket skratt. Carina Palm tackades för sitt slit och engagemang av Gigi och Eva som överlämnade en speciell rapphönemugg som länge väntat på en värdig ägare. Alla vi rapphönor ville även tacka Gigi för suverän guidning och Eva för sitt outröttliga engagemang.

Söndag morgon var många tillbaka vid Ottenby för kaffe och wienerbröd kl. 10 och ett sista skådande av kanske skärfläckor och sälar. Vi vet att det skulle ätas kroppkakor på Arentorps Kroppkakor & mat men vår bil rullade iväg hem igen innan dess. Och vem vet kanske ses vi snart igen? Det föddes tankar redan under helgen om en ny nationell träff!

Vid tangenterna

Carol Loukkola och Karin Border

